

Quickscan flora en fauna

Bestemmingsplan Rondehoep West 52A

Gemeente Ouder-Amstel

Quickscan flora en fauna

Bestemmingsplan Rondehoep West 52A

Gemeente Ouder-Amstel

Colofon

Datum:

26-01-2016

Projectgegevens:

Projectnummer 253533

Auteur(s):

Ir SCHJ van Eijk

Drs. Ing. ML Braad

Datum

26-01-2016

Opsteller(s)

SvE, MB

Projectleider

Carin Stolzenbach

Vrijgave

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Plangebied	5
3.2	Toekomstige situatie	6
4	Methode	7
4.1	Bureaustudie	7
4.2	Terreinbezoek	8
4.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Onderzoeksresultaten	9
5.1	Beschermde soorten	9
5.1.1	Bureaustudie	9
5.1.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	10
5.1.3	Samenvatting beschermde soorten	15
5.2	Beschermde gebieden	16
6	Toetsing aan de natuurwetgeving	19
6.1	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	19
6.1.1	Vogels	19
6.1.2	Zoogdieren	20
6.1.3	Reptielen	20
6.1.4	Amfibieën	21
6.1.5	Vissen	21
6.1.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	21
6.1.7	Flora	21
6.2	Effecten op beschermde gebieden	21
6.2.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	21
6.2.2	Effecten op Natura 2000-gebieden	21
7	Conclusies en aanbevelingen	23
7.1	Conclusies soortenbescherming	23
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	25
7.3	Nader onderzoek	25
7.4	Kansen voor de natuur	26
7.4.1	Vleermuizen	26
7.4.2	Bestaande knotbomen	26
8	Bronnen	27

8.1	Boeken en rapporten	27
8.2	Websites	27

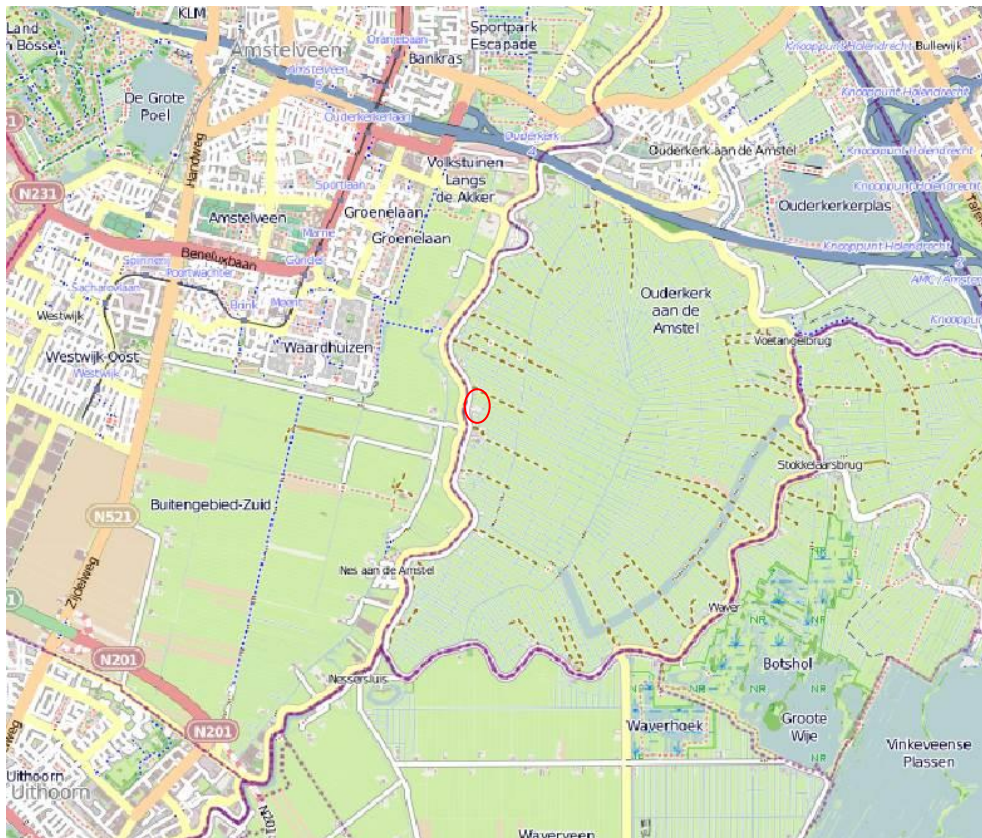
Bijlagen:

Bijlage 1: Natuurwetgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De heer Filipinni is voornemens om een nieuwe schuur te realiseren op het perceel aan de Rondehoep West 52A in de gemeente Ouder-Amstel. Voor de realisatie van de schuur is een bestemmingsplanwijziging nodig. Op het perceel worden tevens twee woningen gerealiseerd. Voor deze woningen heeft een bestemmingsplanwijziging plaatsgevonden en de woningen zijn inmiddels vergund. In 2010 is voor de ontwikkeling reeds een quickscan flora en fauna uitgevoerd (AV Consulting BV, 2010). De houdbaarheid van de resultaten van dit onderzoek is beperkt (3 tot 5 jaar, afhankelijk van de aangetroffen soort). Met het oog op de gewenste bestemmingsplanwijziging is een nieuwe quickscan uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan zijn weergegeven in dit rapport.

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied. Bron: Globespotter.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

Daarnaast worden eventuele strijdigheden met de natuurwetgeving ten aanzien van de daadwerkelijke realisatie in het veld in beeld gebracht. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

De quickscan is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen;
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de quickscan;
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied;
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet;
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden

In 2014 is het rijk overgestapt van de naamgeving Ecologische Hoofdstructuur naar Natuurnetwerk Nederland (NNN), in de wet blijft de oude naamgeving nog gehandhaafd. Het NNN is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar Bijlage 1.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Ouder-Amstel. Het is gelegen ten oosten van de Amstel aan de Ronde Hoep West. Het plangebied is op dit moment in gebruik als tuin behorende bij de woning aan de Ronde Hoep West 52A. Aan de noordkant ligt een vijver bestaande uit een ronde betonnen bak. Het gebied bestaat vooral uit grasland met daar omheen sloten. Op een aantal plekken staan oude knotbomen en fruitbomen. In het plangebied staat een woning en een bijbehorende schuur.

Figuur 3.1. Globale begrenzing van het plangebied (rood omrand). Bron: Globespotter.

Figuur 3.2. Impressie plangebied.

3.2 Toekomstige situatie

De bestaande woning en de bestaande schuur worden afgebroken (zie figuur 3.3). De fruitbomen aan de zuidkant van het plangebied blijven behouden. Op de plek van de woning en de schuur wordt een nieuwe schuur gebouwd. Voor deze nieuwe schuur is een bestemmingsplanwijziging nodig. Verder van de weg (Ronde Hoep West) worden twee nieuwe woningen in een terp gerealiseerd. De realisatie van de woningen is mogelijk volgens het huidige bestemmingsplan. Voor de realisatie van de woningen is tevens reeds een bouwvergunning verleend. Vanuit de woningen wordt een toegangsweg aangesloten op de bestaande toegangsweg op het perceel. Aan de oostkant van de terp wordt een waterpartij aangesloten op de bestaande sloot. Er wordt geen water gedempt.

Figuur 3.3. Toekomstige inrichting plangebied (bron: B +0)

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3-) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet. Indien verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaar beschermde soorten (Tabel 2- en 3-soorten) in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en/of specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; [www.Naturalis.nl\EIS](http://www.Naturalis.nl/EIS)) wordt nagegaan of in het verleden zwaar beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2010 - 2015. [Telmee.nl](http://telmee.nl) is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resul-

taten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de Tabel 2- en 3-soorten zijn vogels beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of middels Provinciale sites. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN (EHS) is de provinciale website geraadpleegd.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 14-01-2016 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.3 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk wordt allereerst beschreven welke (zwaar beschermde) soorten in het plangebied verwacht worden; in paragraaf 5.2 worden de beschermde natuurgebieden in de omgeving benoemd. In paragraaf 5.3 wordt een overzicht gegeven van de aange troffen zwaarder beschermde soorten.

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureaustudie

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels, categorie 1-4

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Slechtvalk
- Sperwer
- Steenuil

Zoogdieren

- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Watervleermuis

Reptielen

- Ringslang

Amfibieën

- Rugstreeppad

Vissen

- Kleine modderkruiper
- Rivierdonderpad
- Bittervoorn
-

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

- Geen waarnemingen.

Flora

- Rietorchis

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

De resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek worden besproken in dit hoofdstuk. In hoofdstuk 6 worden de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de aanwezige beschermde gebieden en de te verwachte soorten beschreven.

5.1.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 14-01-2016, licht bewolkt weer en 5 graden Celsius, is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Croonenburo5. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaar rond beschermd is en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

Op basis van de bureaustudie worden verschillende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied verwacht. Het gaat dan om de boomvalk, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, buizerd, ooievaar en steenuil.

De buizerd is in het plangebied waargenomen tijdens het veldbezoek. Een nest van deze soort is echter niet gevonden. Ten oosten van het plangebied staat een ooievaarsnest (zie figuur 5.1). Het nest is het afgelopen jaar niet gebruikt (mededeling dhr. Filippini). Op verschillende plekken rond het plangebied hangen nestkasten van steenuilen. De steenuil heeft het afgelopen jaar gebroed in de meest noordelijk gelegen kast. Op dit moment wordt op dit moment in ieder geval ook nog de zuidelijk gelegen kast gebruikt door een steenuil (mededeling dhr. Filippini). Foto's van nestkasten zijn weergegeven op figuur 5.2. De locaties van de nestkasten en het ooievaarsnest zijn weergegeven op figuur 5.6.

Figuur 5.1. Nest ooievaar.

Figuur 5.2. Nestkasten voor steenuilen op kavels ten zuiden en noorden van het plangebied.

Uit het ecologisch onderzoek uit 2010 blijkt de mogelijke geschiktheid van de locatie voor gierzwaluwen (AV Consulting BV, 2010). Op basis van de huidige situatie in het plangebied wordt de locatie als ongeschikt voor deze soort beoordeeld. Dakpannen liggen allemaal recht, waardoor holtes ontbreken. Ook zijn geen holtes onder de dakrand aangetroffen die door de soort gebruikt kunnen worden. Daarnaast ligt het plangebied ver buiten stedelijk gebied. De gierzwaluw is bij uitstek een soort die in stedelijke ker-

nen nestelt. Hiermee kan worden uitgesloten dat de gierzwaluw een nest in het plangebied heeft.

Nesten van overige soorten die uit de bureaustudie naar voren komen zijn niet waargenomen. Ook de soorten horend bij deze nesten zijn niet waargenomen in het plangebied of de directe omgeving. Daarnaast zijn ook geen andere jaarrond beschermde nesten of bijbehorende soorten waargenomen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat los van nesten van de steenuil en de ooievaar jaarrond beschermde nesten in het plangebied of de directe omgeving voorkomen.

Zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn verschillende vleermuissoorten waargenomen. Het gaat dan om de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Vleermuizen wonen in kieren, gaten en holtes in gebouwen en bomen. De woning in het plangebied heeft gaten en holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het gaat dan om stootvoegen en gaten in de betimmering van de goot. Ook staan in het plangebied verschillende knotbomen met holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats. Voorbeelden van de mogelijke verblijfplaatsen zijn weergegeven op figuur 5.3. Het kan daarmee niet worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied voorkomen. Deze conclusie is ook weergegeven in het rapport uit 2010.

Figuur 5.3. Plekken waar holtes aanwezig zijn die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

In het plangebied worden op basis van de bureaustudie geen andere zwaardere beschermde zoogdieren verwacht. Sporen van andere zwaardere beschermde zoogdieren zijn niet waargenomen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat andere zwaardere beschermde zoogdieren dan vleermuizen in het plangebied voor komen.

Reptielen

In het kilometerhok (5x5) zijn waarnemingen van ringslangen bekend. Deze soort komt voor bij water en rustige ruigtes. De soort heeft broedhopen van takken, bladeren, riet enz. nodig om zich voort te planten. Het plangebied bestaat uit grasland dat zeer monotoon is en intensief gemaaid wordt. Het gebied wordt nu gebruikt als tuin. Ruigtes zijn amper aanwezig. Het gebied wordt daarmee als ongeschikt voor de ringslang beoordeeld.

Figuur 5.4. Monotoon grasland in het plangebied.

Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat de rugstreeppad in de omgeving van het plangebied is waargenomen. Net als bij de ringslang is de rugstreeppad een soort die overwintert in ruigtes. Monotoon gemaaid grasland, zoals dat in het plangebied aanwezig is, is niet het ideale biotoop. Ook ontbreken ondiepe poelen / plassen in het plangebied. Deze zijn essentieel voor de voortplanting. De soort voelt zich het beste thuis in gebieden waar hij zich kan ingraven. Hiervoor is een zandige ondergrond nodig. Het biotoop in het plangebied is verre van ideaal voor de soort. De bekende waarnemingen van de soort zijn gedaan aan de andere zijde van de Amstel (www.waarneming.nl). In de polder de Rondehoep zijn geen waarnemingen bekend. De Amstel vormt een onoverkomelijke barrière voor de soort. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de soort in het plangebied voor komt.

Vissen

In het plangebied liggen een aantal sloten en een vijver. In de omgeving van het plangebied zijn op basis van de bureaustudie de bittervoorn, rivierdonderpad en de kleine modderkruiper aangetroffen. De sloten in en om het plangebied zijn bevestigd met een RAVON visnet. Met dit vissen zijn geen vissen aangetroffen. De sloten bevatten een dikke sliblaag. Er is weinig tot geen beplanting in het water aanwezig. De bittervoorn

heeft water met veel waterplanten nodig waarbij weinig slib aanwezig is. Het aangetroffen biotoop in het plangebied is dus ongeschikt. De rivierdonderpad heeft stenen structuren in het water nodig als voortplantingsplaats. Ook voor deze soort is het biotoop dus ongeschikt. Het is daarmee uitgesloten dat de bittervoorn en de rivierdonderpad in het plangebied voor komen. De kleine modderkruiper zou kunnen voorkomen in het water.

De vijver is gemaakt van een betonnen bak. De vijver is maximaal 50 cm diep en heeft een hoge opstaande rand. De vijver is ongeschikt voor zwaarder beschermde vissoorten.

Figuur 5.5. Impressie water in het plangebied.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

In het plangebied of de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van zwaarder beschermde vlinders, libellen en soorten uit overige soortgroepen. Het biotoop is ook niet geschikt voor deze soorten. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde vlinders, libellen en overige soortgroepen in het plangebied voor komen.

Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat de rietorchis in de omgeving van het plangebied voor komt. Het plangebied bestaat uit regelmatig gemaaid grasveld dat in gebruik is als tuin. Dit biotoop is ongeschikt voor rietorchissen. Deze soort komt voor in extensief beheerde graslanden. In het plangebied zijn ook geen andere zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen. Dat is gezien het jaargetijde ook te verwachten. Het aangetroffen biotoop is echter ongeschikt voor andere zwaarder beschermde plantensoorten gezien het voedselrijke karakter en het beheer. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde plantensoorten in het plangebied voor komen.

5.1.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 5.1. mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 5.1: Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Steenuil	Jaarrond beschermd nest	Ja	Broedgeval + los exemplaar
Ooievaar	Jaarrond beschermd nest	Mogelijk	Nestpaal net naast het plangebied aanwezig.
Kleine modderkruiper	Tabel 2	Mogelijk	
Vleermuizen	Tabel 3, bijlage IV Habitatrichtlijn	Mogelijk	Gebouw is in potentie geschikt.

- Nestkast steenuil
- Nestpaal ooievaar

Figuur 5.6. Overzicht waarnemingen veldbezoek 14-01-2016.

5.2 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet in de NNN. Ten zuiden van het plangebied ligt een ecologische verbindingszone gekoppeld aan de daar aanwezige sloot. Ten oosten en ten zuidwesten liggen NNN gebieden. Deze gebieden liggen op respectievelijk 200m en 800m afstand van het plangebied.

Figuur 5.7. Ligging plangebied (rood omrand) t.o.v. NNN (bron: provincie Noord Holland)

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op 3 kilometer afstand ten zuidoosten van het plangebied. Het is het gebied "Botshol".

Figuur 5.8. Ligging plangebied (rood omrand) t.o.v. Natura 2000. Blauw gestreept = Habitatrichtlijngebied. Rood gestreept = Vogelrichtlijngebied. (bron: <http://natura2000.eea.europa.eu>)

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.1.1 Vogels

Vogels algemeen

Het plangebied biedt broedgelegenheid aan een aantal algemeen voorkomende soorten broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

In de omgeving van het plangebied komt een steenuil voor. Het nest van een steenuil is jaarrond beschermd inclusief een zone van ongeveer 200 meter rond dit nest (RVO, 2014). Het afgelopen jaar heeft de steenuil gebroed in de meest noordelijk gelegen kast (zie figuur 5.6). De zuidelijk gelegen kast wordt op dit moment gebruikt door een exemplaar van de steenuil.

Alle kasten rond het plangebied liggen binnen een straal van 200 meter van het plangebied. Het plangebied bestaat uit geschikt biotoop voor de steenuil. Door het realiseren van het plan gaat een deel van het leefgebied rond de nestlocatie verloren. Ten oosten van het plangebied is in 2012 door de initiatiefnemer van het plan een gebied van ongeveer 1,5 ha natuurvriendelijk ingericht. Dit gebied is ook geschikt als leefgebied voor de steenuil. Het effect op de steenuil is door het inrichten van het gebied te verwaarlozen. Voor het vernietigen van een deel van het leefgebied rond een in gebruik zijnde nestkast is wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Net buiten het plangebied staat een ooievaarsnest. Dit nest is het afgelopen jaar niet gebruikt. Daarmee heeft het nest geen beschermde status. Op het moment dat het nest in gebruik wordt genomen heeft het nest wel een beschermde status. Mocht het nest een beschermde status krijgen dan mag er tijdens het gebruik van het nest geen verstoring optreden door de planontwikkeling. Het nest ligt dicht bij het plangebied waardoor het risico op verstoring groot is tijdens de realisatiefase van het project, maar ook als de woningen klaar zijn. Geadviseerd wordt om het ooievaarsnest te verplaatsen verder van de gewenste woningbouwlocatie af, zodat de toekomstige bewoners van het nest niet verstoord worden en daarmee geen overtreding van de Flora- en faunawet plaats vindt.

Categorie 5-soorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie-5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste in het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie-5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de directe omgeving.

6.1.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet (tabel 3) en de Habitatrichtlijn (bijlage IV). Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het plangebied is een gebouw aanwezig waarin mogelijk vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Ook zijn er enkele knotbomen aanwezig in het plangebied die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze knotbomen staan in, of direct naast het plangebied. Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen zijn dan ook niet uit te sluiten. Om het effect de ontwikkeling op vleermuizen te kunnen bepalen is een nader onderzoek nodig naar het voorkomen van verblijfplaatsen in het plangebied.

Mogelijk foerageren vleermuizen binnen het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied is echter voldoende gelijkwaardig foerageergebied aanwezig. Effecten op essentieel foerageergebied van vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

Overige zwaar beschermde zoogdieren

Er zijn geen overige zwaarder beschermde zoogdieren in het plangebied aangetroffen en worden tevens niet verwacht. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.4 Amfibieën

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde amfibiesoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.5 Vissen

In de sloten van het plangebied komt mogelijk de kleine modderkruiper voor. Deze soort staat in tabel 2 van de Flora- en faunawet. Deze soorten ondervinden geen effecten van de werkzaamheden als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Samenvattend komt het er op neer dat in het plan geen waterlopen worden gedempt, maar wordt alleen nieuw water aangesloten op het bestaande systeem. Door eerst de nieuwe watergang te graven en op het laatst de doorsteek te maken worden effecten op de kleine modderkruiper voorkomen.

De aanwezigheid van andere zwaardere beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten door het ontbreken van geschikt biotoop. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

De aanwezigheid van zwaar beschermde vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.7 Flora

De aanwezigheid van zwaar beschermde florasoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2 Effecten op beschermde gebieden

6.2.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6.2.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Op circa 3 kilometer afstand bevindt zich het Natura 2000-gebied "Botshol". Op basis van de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de quickscan gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). Voortkomend uit de soortenbescherming komen een aantal verplichte voorwaarden in het kader van de Flora- en faunawet (paragraaf 7.3). In paragraaf 7.4 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor soorten die zijn gebonden aan gebouwen en stedelijke omgeving. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die negatieve effecten ondervinden. Deze soorten kunnen de planontwikkeling beïnvloeden. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels in het plangebied.

Vleermuizen

De te slopen woning en bijbehorende schuur in het plangebied vormen een potentieel geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In verband met de mogelijke effecten die de planontwikkeling kan hebben op de hier potentieel aanwezige vleermuissoorten, is het uitvoeren van een nader onderzoek noodzakelijk om hier inzicht in te krijgen. Voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging is het onderzoek nodig. In paragraaf 7.3 wordt het nader onderzoek volgens de geldende protocollen uiteengezet en wordt de eventueel door te lopen juridische procedure nader toegelicht.

Steenuil

In de omgeving van het plangebied is een aantal nestkasten aanwezig. Het afgelopen broedseizoen is een van deze kasten gebruikt om te broeden. Op dit moment zit ook in ieder geval één steenuil in de zuidelijk gelegen kast. De bestemmingsplanwijziging die getoetst wordt gaat over het slopen van de woning en de schuur. Deze wijziging heeft voor de steenuil geen effect mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.

Bij het daadwerkelijk bouwen van de woningen in het plangebied wordt een deel van het leefgebied behorend bij de steenuilkasten vernietigd. Hiervoor is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig, ook al is de realisatie van de woningen reeds vergund in bestemmingsplan en bouwvergunning. Mitigerende maatregelen in het kader van deze ontheffingsaanvraag zijn waarschijnlijk niet nodig doordat door de initiatiefnemer van het bouwen van de woningen recent 1,5 ha natuur tegen het plangebied aan gerealiseerd is.

Ooievaar

Vlak bij het plangebied staat een ooievaarsnest. Dit nest is het afgelopen jaar niet gebruikt. Om te voorkomen dat het nest belemmeringen voor het daadwerkelijk realiseren van de woningen oplevert wordt geadviseerd om het nest te verplaatsen verder van de woningbouwlocatie af. Hierdoor wordt voorkomen dat het nest bij toekomstige bebouwing verstoord wordt.

Kleine modderkruiper

In het plangebied komt mogelijk de kleine modderkruiper voor. Door eerst het nieuwe water binnen het plangebied te realiseren en op het laatste moment de doorsteek naar de bestaande watergangen te maken worden effecten op de kleine modderkruiper voorkomen. Hierdoor wordt volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt.

Algemene broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij bomen, struiken en/of gebouwen verwijderd of aangepast worden, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

1. De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot nadat de vogels zijn uitgevlogen.

Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden. In paragraaf 7.3 wordt de vervolgpcedure voor vleermuizen en steenuilen toegelicht.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen
Steenuil	Mogelijk	Nee	Ja	
Ooievaar	Mogelijk	Nee	Nee	Verplaatsen nest voordat het in gebruik wordt genomen.
Vleermuizen	Mogelijk	Ja (mei/juni - september/ oktober 2016)	Mogelijk	Conform vleermuizenprotocol 2013.

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een voortoets, zijn dan ook niet noodzakelijk.

7.3 Nader onderzoek

Vleermuizen

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Een vleermuisonderzoek verspreid over het seizoen (mei/juni - september/oktober) conform het meest recente vleermuisprotocol (2013) is noodzakelijk en geeft hier meer inzicht in. Een dergelijk nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is juridisch gezien drie jaar geldig.

Procedure

Wanneer geen vleermuizen worden aangetroffen, dan kunnen de werkzaamheden zonder bezwaren vanuit de Flora- en faunawet doorgang vinden.

Indien vleermuizen wel aanwezig zijn dan dient een mitigatieplan opgesteld te worden waarin beschreven staat welke mitigerende (en zorgplicht gerelateerde) maatregelen genomen worden om overtredingen van de in de Flora- en faunawet opgelegde verbodsbepalingen te voorkomen.

Van steenuilen is zeker dat het plangebied een onderdeel is van het leefgebied. Voor deze soort moet een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Tevens dient bij aanwezigheid van verblijfplaats(en) van vleermuizen een ontheffing aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De doorlooptijd van een ontheffingaanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 3 tot 4 maanden (reguliere aanvraag) en maximaal 26 weken (via de Omgevingsvergunning).

7.4 Kansen voor de natuur

7.4.1 Vleermuizen

Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen, wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting (en uitstraling hiervan) zoveel mogelijk te beperken (ook tijdens de bouw).

In het toekomstige ontwerp kan rekening gehouden worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstorend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden.

7.4.2 Bestaande knotbomen

In het plangebied en net daar buiten staan verschillende hele oude knotbomen. Het is zeer de moeite waard deze bomen te behouden. De bomen bieden een grote meerwaarde voor allerlei vogels en vleermuizen, bijvoorbeeld als nestlocatie / verblijfplaats.

Figuur 7.1. Oude knotbomen in het plangebied

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

- AV Consulting BV, 2010. Eco-effectscan. Rondehoep West 52A. Ouder-Amstel.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- RVO, 2014. *Soortenstandaard steenuil*.
- SOVON, (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.telmee.nl

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.rvo.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht. Ingerepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het

vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om

effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

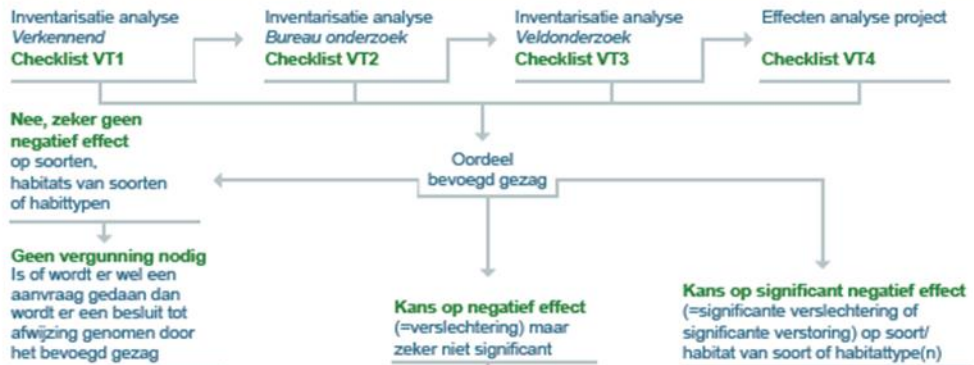
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

